

U.R.B.A.N.I.

M.A.R.E.C. 2015

Interna revija Javnega holdinga Ljubljana, javnih podjetij in Mestne občine Ljubljana

Ljubljana, turistični biser

Odlične igre

Okolju prijazno gorivo

**Metanček vas
zapelje**

**Zelena trava
in pisan vrt**

Prva spomladanska opravila

Trideseti Slovenski glasbeni dnevi

**Praznik
slovenske glasbe**

Interna revija

*JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana,
javnih podjetij in Mestne občine
Ljubljana*

JAVNI HOLDING

Ljubljana, d.o.o.

Tel.: 01 474 08 23

urban@jhl.si

www.jhl.si

Uredništvo

Justina Simčič

Nina Šibič

Tina Berčič

Produkcija

LALITA, d.o.o. IR1

Naslovnica

Pomlad prihaja

fotografija IR1

Naziv Ljubljana Zelena prestolnica Evrope 2016 pomeni izjemno čast, a hkrati tudi zavezo, da sledimo zastavljenim ciljem in primere dobre prakse širimo naprej. Interno revijo Urban smo natisnili na papir, ki ustreza ekološkemu standardu FSC CoC. Certifikat FSC CoC prispeva k varovanju okolja in trajnostnega razvoja, saj omogoča sledljivost surovin od gozda do končnega uporabnika ter tako zagotavlja odgovorno ravnanje z okoljem.

Svetlana Makarovič: **Romanca o žabah**

Pred davnimi leti in daleč od tod
 živela princeska je mlada,
 vsak dan se vsaj enkrat spustila je v jok,
 ker princa imela bi rada,
 nekoč je vsa žalostna zrla v vodnjak,
 kar žaba iz vode poskoči,
 princeska pomisli - to princ je zaklet!
 Pa brž se pogumno odloči
 pa žabo poljubi iz vsega srca,
 četudi žival je nečista,
 pa čaka, da princ bo poskočil iz nje,
 a žaba - še zmeraj je ista!
 pa vendar deklíč ne odneha za nič,
 obišče še druge vodnjake
 in dan za dnem v mislih na princa iz sanj
 poljubljala žabje je spake,
 a žaba je žaba in princev ni več,
 princeske pa tudi iz mode,
 dekletom, ki iščejo princa iz sanj,
 pa pravimo danes **prismode**.

Nagovor vsem prismodam in tistim, ki jih obožujejo

Pomlad je! Veselijo se je vse sodobne prismode: sodelavke, prijateljice, mame, tete in babice, sestre in sestrične, Mojce, Špele, Tinkare, Ane ... vse, ki imajo rade svoje prince in take, ki princa še iščejo. Sonce bo ogrelo ozračje, trge, ulice, parke in vse prismode v mestu bodo počasi slekle svoje zimske plašče, si nadele krilca in navihane nasmeške na obraze. Saj sonce bo pokukalo tudi v njihova, v naša in vaša srca.

Prvi pomladni mesec je tak, da se še posebej spomni prismod, ki imajo svoj praznik - dan žena in tistih, ki jih na materinski dan ogreje posebna toplota.

Hvaležne smo, da so principi tu. Tako lepo je z njimi na sončen dan pohajati in jim zreti v zasanjane oči. Tu smo za vas, da nas ljubite, tu ste za nas, da vas ljubimo. Stopajmo z roko v roki, soncu naproti!

Čisto posebna žena je umetnica Svetlana Makarovič.

Časopis Delo je objavil intervju, kjer so njeni odgovori takšni, kot je ona, iskriivi in posebni. (vir: Delo, Valentina Plahuta Simčič, kultura, 21. 05. 2014)

Ali rišete samo rastline?

V knjigi Zeliščarka so objavljene samo risbe rastlin, zelo rada pa rišem tudi muce in zdaj, ko sem s to knjigo dobila potuho, tudi avtoportrete. Ne gre za klasične avtoportrete, temveč take, pri katerih se obraz spremeni v živalski gobček, roke v bršljan. Bom videla, v katero smer se bo zadeva razvijala.

Katere rastline so vam najljubše, katere vas najbolj navdihnejo?

Najbolj obožujem blede rožnato vrtnico, preden se do konca razcveti. Njena lepota mi vzame dih. Vsak cvet je v bistvu spolni organ, bi rekel cinik. In jaz rastline in cvetove doživljam erotično, popek vrtnice, preden se začne odpirati, poljubim.

Se s katero rastlino poistovetite?

S koprivo.

Drage bralke in bralci, izkoristimo seksi moč pomladi!

Svetlana

Ljubljana, turistični biser

• PETRA STUŠEK
Foto: Dunja Wedam

Ljubljana se je v zadnjih letih razcvetela v pravi turistični biser. Turisti od blizu in daleč so navdušeni nad našim prelepim mestom in ga z veseljem priporočajo prijateljem, sorodnikom, znancem. Njihovemu navdušenju sledijo tudi številke: število turistov raste iz leta v leto in je lani prvič preseglo magični milijon nočitev v enem letu. In rasti kar ni videti konca ...

Ja, prav nobenega dvoma ni, da je Ljubljana danes lepša in privlačnejša, kot kdarkoli doslej.

Očarljiva evropska prestolnica, ki jo je Lonely Planet lani razglasil za **drugo najboljšo turistično destinacijo v Evropi** (tako je za tipično počitniško Grčijo), je lani prvič zabeležila dober milijon nočitev. Za primerjavo - leta 2006 smo jih našli blizu 650 tisoč. Rast turističnega obiska je izjemna in hkrati tudi konstantna, nikakor pa ni naključna, temveč rezultat dolgoletnega trdega dela.

Na področju turizma je bilo v Ljubljani v zadnjih letih narejenega resnično veliko. Prenova mestnega jedra je prinesla nove prostore, trge, parke, sprehajalne poti ob Ljubljani in privlačne ulice, namenjene predvsem pešcem. Ljubljana je iz leta v leto postajala bolj urejena, prijaznejša in vse bolj pogost turistični cilj. Obiskovalci se tu počutijo dobro, očara jih podoba našega mesta in turistična ponudba, ki je resnično bogata in raznolika ter hkrati cenovno dostopna.

Kam nas je načrtno grajenje turizma v Ljubljani, dolgoletni obiski borz, sejmov in delavnic v tujini, navezovanje osebnih stikov s pomembnimi tujimi novinarji in tour operaterji zavihtelo v lanskem letu, ko se je glas o Ljubljani slišal res daleč?

Dva prestižna naziva in nominacije

Med dosežki Ljubljane v letu 2014 sta na tujih trgih zagotovo najbolj odmevala dva pomembna naziva: junija je Ljubljana prejela **prestižni naziv Zelena prestolnica Evrope 2016**, Lonely Planet pa jo je uvrstil na **drugo mesto lestvice najzanimivejših evropskih destinacij leta 2014** (»Best of Europe 2014«).

Ker se mi, meščani, počutimo v našem mestu odlično, se bodo tako počutili tudi vsi naši obiskovalci.

In kako opozoriti ustvarjalce Lonely Planeta nase? Najbolje kar direktno. V Londonu sem marca imela priložnost govoriti z njimi in jih na neposreden način navdušiti nad Ljubljano. Takrat tega še nisem vedela, saj so nekaj mesecev kasneje mesto evalvirali brez naše vednosti. Prepričali so se, da z navdušenjem nad mestom in dogajanjem nisem pretiravala.

Decembra je bila Ljubljana uvrščena še na seznam najbolj trajnostnih destinacij **Global Top 100 Sustainable Destinations 2014**, januarja pa je sledila nova nominacija. Ugledna mednarodna organizacija World Travel & Tourism Council (WTTC), ki združuje direktorje več kot 100 najbolj uglednih turističnih podjetij v svetu, je Ljubljano uvrstila v **finale letošnjega izbora za nagrado WTTC Tourism for Tomorrow**. Ljubljana je ena od treh finalistov v kategoriji turističnih destinacij. S tem priznanjem, ki se uvršča med najbolj ugledne, na globalni ravni nagradijo prizadevanja na področju trajnostnih usmeritev v potovalni in turistični industriji.

Ni še konec: spletna stran European Best Destinations je Ljubljano vključila v **izbor dvajsetih najzanimivejših evropskih destinacij v letu 2015**. Izbor je narejen na osnovi priljubljenosti destinacij na spletnih družbenih omrežjih, ki jih spremlja in objavlja v okviru turističnega e-barometra European Best Destinations - po tem barometru Ljubljana sodi med 25 najbolj priljubljenih evropskih turističnih destinacij. Na podlagi spletnega glasovanja se je Ljubljana uvrstila na odlično sedmo mesto. Tudi s pomočjo naših, zdaj že prijateljev, tujih bloggerjev.

Številne prireditve popestrijo dogajanje v mestu.

Knjižnica pod krošnjami je tradicionalna. Deluje že deset let.

Aktivno z blogerji in na družbenih omrežjih

Leto 2014 je zaznamovalo tudi aktivno delo z blogerji. Na družbenih medijih smo sledovali številne zapise in video objave, ki so se širile tudi viralno, in jih aktivno soustvarjali. Veliko pozornosti je pritegnila fotografija blogerke Frankie na vrhu Nebotičnika, z veliko torbo z napisom »Wish you were here«, ki se je prav viralno širila.

Temelj močne spletne prisotnosti pa sta predstavljali vsebinska prenova in nadgradnja spletnega mesta Visit Ljubljana, tudi s »trgovino doživetij«. Da smo tudi na tem področju med vodilnimi, zagotovo potrjujeta tudi

nagrada za spletne vsebine združenja Digital Think Tank in izpostavljanje Ljubljane kot primera dobre prakse na mednarodnih konferencah z digitalnimi trendi.

Ljubljana, vroča kulinarčna destinacija

Ljubljano je lani vsebinsko zaznamoval tudi projekt »Okusi Ljubljane« z uveljavitvijo izbora jedi, ki so značilne za Ljubljano in predstavljajo sodobna kulinarčna prizadevanja, temelječa tako na kulturni dediščini kot na sodobni kulinarčni ustvarjalnosti. Živahen kulinarčni utrip je mogoče čutiti na vsakem koraku, vrstijo se nove kulinarčne ponudbe, prireditve, delavnice, t.i. food tours. Knjiga »Od nekdaj

jedi so ljubljanske slovele« prof. dr. Janeza Bogataja, ki smo jo uredili in izdali v zavodu Turizem Ljubljana, je celo **nominirana za prestižno Gourmand World Cookbook Awards 2014**, ki v gastronomskem svetu kar nekaj pomeni.

Pomembno delo pa opravimo vsaki dve leti tudi s prizadevanji za najboljšo kulinarčno in nakupovalno izkušnjo obiskovalcev Ljubljane ter regije – v letu 2014 smo tako ponovno izpeljali ocenjevanje za znak ljubljanske kakovosti (Ljubljana Quality), meščanom ter obiskovalcem pa ponudili brezplačen vodič po najbolje ocenjenih restavracijah in trgovinah.

Kdo so naši gostje?

Ljubljani dajejo turistični utrip predvsem tujci, saj je delež domačih turistov v prihodih 5 odstotkov, v ustvarjenih nočitvah pa 4 odstotke.

Na prvem mestu so tako po prihodih, kot nočitvah, tradicionalno naši sosede Italijani, ki jim je sproščeno ozračje centra brez avtomobilov, številni lokali in restavracije na nabrežjih Ljubljane in prireditve na javnih površinah že leta najbolj všeč. In seveda hrana ter vino :) Sledijo jim Nemci in Britanci. Visoko so uvrščeni tudi Francozi, Španci, Hrvati, Srbi in Nizozemci.

Vedno bolj nas odkrivajo Američani, Izraelci, narodi sosednjih držav in nekdanje skupne domovine, vztrajno pa »plezajo« po lestvici prihodov in nočitev navzgor tudi obiskovalci iz azijskih držav, ne le Kitajske. Z njimi je povezana tudi marsikatera luštna anekdota, med drugim se ne morejo odločiti, po katerem od treh mostov Tromostovja bi se podali čez reko – in gredo po nasvet kar k našim kolegom v TIC.

Pogled naprej

Pred nami so novi izzivi. Največje izmed njih zagotovo povezujemo z nadaljnjim povečevanjem obiska butičnih ciljnih skupin in števila nočitev v Ljubljani ter s povečanjem porabe – za to pa moramo ustvarjati domiselno turistično ponudbo. Med izzive uvrščamo tudi celostno izboljšanje konkurenčnosti destinacije, tako z vidika prepoznavnosti, infrastrukture, ponudbe kot tudi z vidika dostopnosti. Pred nami je tudi pomembno pripravljalo leto, da bo Ljubljana v letu 2016 zelena prestolnica Evrope v pravem pomenu besede. Skupaj zmoremo vse! In ker se mi, meščani, počutimo v našem mestu odlično, se bodo tako počutili tudi vsi naši obiskovalci.

- Razcvet turizma v Ljubljani je neločljivo povezan s predanostjo temu poslu vseh v Turizmu Ljubljana in z županovim odnosom do Ljubljane, zaupanjem svoji delovni ekipi in prijateljskim odnosom do someščanov, s katerimi je v nenehnem osebni stiku.

- V Ljubljani je vse na kupu, blizu, prijazno, polno življenja, ki vrvi in privablja obiskovalce od blizu in daleč. Živahen utrip mestu dajejo številne kulturne, turistične, športne in druge prireditve; mnogo jih je na javnih površinah in so za obiskovalce brezplačne.

Turisti so navdušeni nad Kavalirjema. Odprti kavalir vozi vozi od 1. aprila do 31. oktobra od 8. do 20. ure, vse dni v tednu.

V Domu skupnosti v Savskem naselju je vrata odprla prva Knjižnica REČI. Na policah ne boste našli knjig, temveč mnoge uporabne predmete - REČI - za dom, vrt, igro, šport in še marsikaj drugega. Član Knjižnice REČI lahko postane vsakdo, ki podari reč z Liste želja ali vplača članarino.

BARBARA BOH
Foto: arhiv RRA LUR

Knjižnica, ki je nastala po vzoru berlinske knjižnice reči Leile, je rezultat večmesečnega dela in angažiranosti različnih skupin: Savčanov, skupine prostoRož, Inicijativa Slovenia Coworking, Mestne občine Ljubljana ter Regionalne razvojne agencije Ljubljanske urbane regije (RRA LUR) in njenega Regionalnega centra kreativne ekonomije. Eden izmed glavnih ciljev koncepta je omogočiti posameznikom izposojajo predmetov, katere bi sicer morali kupiti. Z izposojajo REČI prihranimo čas, denar in prostor.

Ideja vzpostavitve Knjižnice REČI, ki je zrasla na temeljih souporabe, se je porodila že lansko pomlad, ko so strokovnjakinje za razvoj javnega prostora iz prostoRoža iskale primerne vsebine za oživitve Doma skupnosti v Savskem naselju. Po besedah Maše Cvetko je bil projekt dokaj zahteven: "Vsekakor je bil za nas velik izziv vstopiti in delati v soseski, kjer tovrstni projekti niso običajna praksa. Zastavili smo si precej visok cilj, da bi na družbeni in prostorski ravni povezali Savsko naselje. Želimo si, da bi Savsko naselje postala vzorčna soseska, kjer bi pokazali, da je možno sodelovanje med prebivalci, nevladnimi organizacijami, institucijami in mestno upravo."

Na policah je trenutno na izposojajo preko 100 različnih predmetov, tudi **aparatus za izdelavo sladoleda**, ki je na listi želja največkrat naveden. Med predmeti za izposojajo velja še posebej izpostaviti pripomočka za gibalno ovirane. Podjetje EXPERTA M&J d.o.o. je Knjižnici reči podarilo popolnoma nov invalidski voziček ter hoduljo.

Knjižnica drugače

Eva Perčič, Inicijativa Slovenia Coworking poudarja, da je praksa souporabe vse bolj priljubljena tudi pri nas: "Motivov za souporabo reči je več kot npr. prihranek denarja in časa za nakupovanje ter prihranek prostora, saj predmetov ni potrebno shranjevati. Še en pomemben vidik je okoljska odgovornost, saj se s tem podaljšuje tudi življenjski cikel izdelkov, z izmenjavo pa se utrjuje tudi vpetost v skupnost. Želimo si, da je Knjižnica REČI v Savcu inspiracija za odprtje še drugih tovrstnih izposojevalnic v večjih in manjših mestih po Sloveniji."

Knjižnico je z vpisom in prispevanjem gradbenega orodja slavnostno odprl podžupan Mestne občine Ljubljana Dejan Crnek, občine, ki je omogočila souporabo in prilagoditev prostora v Domu skupnosti. Ob otvoritvi je izrazil navdušenje tako nad konceptom, ki bo združil prebivalce naselja in oživil prostor, kot dogodkom, saj so se ga udeležili številni Savčani, med njimi tudi tisti, ki tam prebivajo že več desetletij. »Mestna občina Ljubljana je z veseljem podprla projekt Knjižnica REČI. Zanj je odstopila prostor, ki je bil doslej prazen in tako vanj vnesla novo življenje. Nova vsebina prostora sledi načelom trajnostnega razvoja našega mesta, h kateremu stremimo na vseh področjih življenja, kar dokazuje tudi prejeti naziv Zelena prestolnica Evrope 2016, na katerega smo zelo ponosni.«

Za finančno ter vsebinsko podporo in koordinacijo projekta gre zahvala RRA LUR, ki s

svojimi aktivnostmi in povezovanjem zagotavlja trajnostni razvoj mesta in regij. »Razvoj sodobnih mest in regij vse bolj temelji na ustvarjalnosti. V prvi vrsti to velja za gospodarstvo, katerega motor sta znanje in ustvarjalnost. To pa ne pomeni, da je ustvarjalnost le domena gospodarstva, prav tako je pomembno ustvarjalno reševanje stvarnih izzivov na ravni vsakdanjega življenja. Zato smo veseli, da nam je projekt RCKE, namenjen razvoju kreativne ekonomije, omogočil, da smo skupaj z Me-

preko **100**

različnih predmetov je trenutno na izposojajo na policah Knjižnice REČI.

stno občino Ljubljana, društvom ProstoRož in pobudo Slovenia Coworking razvili prvo slovensko Knjižnico REČI, za katero smo prepričani, da se bo kmalu razširila tudi v druge soseske, morda celo druge kraje, regije. Prav zato končni rezultat našega sodelovanja s partnerji predstavlja priročnik, namenjen vsem bodočim knjižnicam, ki bodo izposojale reči,« je ob zaključku dejala mag. Lilijana Madjar, direktorica RRA LUR. ●

Odlične igre

Junija se v Ljubljano, po skoraj desetih letih, vrača največji slovenski dogodek komunalnega gospodarstva – Komunalniada 2015! Letošnje 31. komunalne igre, v organizaciji Javnega holdinga Ljubljana (JHL), vsem udeležencem prinašajo zanimive novosti, za katere si organizatorji želijo, da bodo živele tudi v prihodnje.

┌ TINA BERČIČ IN JUSTINA SIMČIČ

Organiziranje dvodnevne dogodka, ki ga vsako leto obišče več kot 2500 udeležencev iz cele Slovenije, je zahtevno, zato so priprave začele potekati že lani septembra. »Tako, ko je Zbornica komunalnega gospodarstva Slovenije JHL izbrala za organizatorja letošnjih iger, smo pričeli z delom« je povedala Zdenka Grozde, direktorica JHL in predsednica organizacijskega odbora Komunalniade 2015 in dodala: »Po srečanju z lanskoletnim organizatorjem, kjer smo prevzeli prapor iger, smo sestavili organizacijski in operativni odbor za organizacijo in izbrali prizorišča dogajanja. Zadovoljni smo, da bomo večino iger uspeli organizirati na enem mestu – v Športnem parku Kodeljevo.«

Kljub temu, da je dela ogromno, saj bo v petek, 5. junija, organiziran strokovni posvet vodilnih in strokovnih delavcev, v soboto, 6. junija 2015, pa delovna in športna tekmovanja, temu pa dodana še razstava ponudnikov komunalne opreme, je sogovornica povedala, da letošnje komunalne igre prinašajo tudi veliko novega. »V želji organizirati dogodek, ki nikogar ne bo pustil ravnodušnega, smo v sodelovanju članov organizacijskega in operativnega odbora, v katera so vključeni tudi sodelavci iz javnih podjetij, staknili glave, ker smo želeli dogodek še nadgraditi. Dobrih idej je bilo veliko, zato odločitev o tem, katere realizirati, ni bila lahka,« je povedala gospa Grozde. Petkov strokovni posvet bo poleg koristnih in zanimivih predavanj udeležencem z vodenim ogledom in vožnjo z ladjico po reki Ljubljanici približal Ljubljano, zeleno prestolnico Evrope 2016. Sobotni tekmovalni del bodo otvorili Grajski piskači.

Igre tekmovalcem prinašajo novost – športno disciplino interaktivno streljanje. »Najbolj ponosni pa smo na dobrodelno nadgradnjo Komunalniade 2015! Organizirali bomo humanitarno akcijo »Komunalci smo humanitarci«, za katero upamo, da bo postala

Na januarskem prijateljskem turnirju v odbojki je bilo vzdušje enkratno. Najboljši rezultat je dosegla ekipa LPP, drugo mesto je zasedla ekipa JP VO-KA, tretje pa sodelavci JHL. (foto: Sašo Šlibar)

tradicionalna,« nam je še povedala direktorica JHL. Zbrana sredstva bodo namenjena letovanju otrok iz socialno ogroženih družin, ki ga v okviru akcije Pomežik soncu že 16 let organizira Zveza prijateljev mladine Slovenije.

Poleg priprav organizatorjev iger, intenzivno potekajo tudi priprave vseh tekmovalcev, ki bodo na igrah zastopali JHL in javna podjetja. Sodelavci so organizirali skupine, ki redno in zavzeto trenirajo. Odbojkarji so priprave vzeli tako resno, da so konec januarja organizirali že prvi prijateljski turnir med podjetji JHL, LPP in JP VOKA. Z njimi bodo do junija nadaljevali vsak mesec. Vsi sodelavci, ki trenirajo bowling, pa so se udeležili 9. dobro-

delnega bowling turnirja kluba Lions Omnia Ljubljana. Sodelavci ekipe LPP so dosegli 2. mesto, ekipa JHL pa 7. med 50 prijavljenimi. Z udeležbo smo pomagali zbrati sredstva za otroški športno-motivacijski tabor Javnega zavoda Mladi Zmaji.

»Organizacija tako zahtevnega projekta, kot je Komunalniada, je vse prej kot lahka, tudi priprava na dober rezultat zahteva trdo delo. Vendar sem prepričana, da bodo letošnje komunalne igre, igre odličnih rezultatov in organizacije. Z zagnanim in trdim delom organizatorjev in tekmovalcev drugače sploh ne more biti!« je pogovor zaključila direktorica JHL.

Osebna izkaznica dogodka:

- 5. in 6. junij 2015
- osrednje prizorišče Športni park Kodeljevo
- 4 delovna tekmovanja
- 16 športnih disciplin
- pester družabni program
- www.komunalniada2015.si od sredine marca dalje

Praznik slovenske glasbe

Letos se bodo že tridesetič odvijali Slovenski glasbeni dnevi, ki se jih je prijel naziv praznik slovenske glasbe. Na koncertih med 13. in 17. marcem se bodo soočale različne generacije skladateljev in orkestrrov, na muzikološkem simpoziju pa strokovnjaki iz Slovenije in tujine. O projektu katerega organizator je Festival Ljubljana, smo spregovorili z enim od njegovih ustanoviteljev prof. dr. Primožem Kuretom, ki je že od samega začetka tudi vodja Mednarodnega muzikološkega simpozija.

U. SANJA KEJŽAR KLADNIK
Foto: Festival Ljubljana/Mediaspeed.net

● Kdo je dal pobudo za nastanek Slovenskih glasbenih dnevov?

Vse se je začelo leta 1983, ko smo pripravljali Evropsko leto glasbe. S kolegom skladateljem Milanom Stibiljem in nekaterimi drugimi smo zasnovali in predlagali vsebino prvih SGD. Festival Ljubljana je prevzel njihovo organizacijo, prvič pa smo jih organizirali leta 1986 v Mestnem lutkovnem gledališču.

● Kakšen je bil njihov namen? Kakšne cilje ste si zastavili?

Osnovna misel je bila, da takrat edina glasba ni imela neke osrednje prireditve, predvsem pa, da se dejavnost na področju slovenske glasbene kulture vse preveč izčrpa

va s tipiziranimi prikazi glasbene preteklosti. Glavni cilj je seveda bil in ostaja spodbujanje nastajanja novih del, predstavitev slovenske glasbe in širjenje njene razpoznavnosti, tudi v tujino.

● Slovenske glasbene dneve že od začetka spremlja tudi mednarodni muzikološki simpozij. Zakaj?

"Želeli smo, da imajo SGD delovni značaj,"

pravi prof. dr. **Primož Kuret**
eden od ustanoviteljev
projekta.

Želeli smo, da imajo SGD delovni značaj. Zato njihovo vsebinsko težišče temelji na strokovnem posvetu z obravnavo aktualne problematike. S simpozijem smo hoteli dvigniti slovensko glasbo na raven mednarodnega zanimanja.

● Ali lahko trdimo, da je zaradi SGD zakladnica slovenske sodobne glasbe bogatejša? Kaj menite o kakovosti nastalih del?

SGD so z naročili novih skladb slovenskim avtorjem vsekakor dali svoj prispevek k bogatjenju slovenske glasbene zakladnice. O njihovi kakovosti pa bo odločal edini merodajni sodnik: to je čas.

Ljubitelji literature in branja

U. TATJANA PRISTOLIČ

Bralni projekt Mestne knjižnice Ljubljana Mesto bere teče že četrto leto. V tem času se je branju pridružil 500 bralcev, ki so si izposodili 12 tisoč knjig. Beremo tudi vse bolj strastno: v zadnji sezoni so trije bralci prebrali kar vseh 60 knjig s seznama. Med njimi je tudi Ljubica Kranjc, dnevna obiskovalka knjižnice in prava knjižna maratonka, ki v projektu sodeluje vsako leto in ki je, kot sama pravi, odvisna od branja.

V novi sezoni projekta za spodbujanje branja ponujajo 60 knjižnih naslovov sodobne evropske literature. Sodelujejo lahko vsi

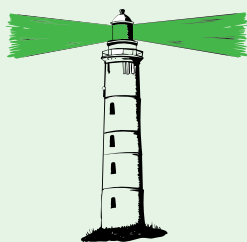
člani Mestne knjižnice Ljubljana, ki so starejši od 16 let. Tisti, ki bodo v času projekta prebrali vsaj 5 knjig s seznama priporočenih knjig, bodo prejeli priznanje in darilo. Obrazce za prijavo najdete v vseh knjižnicah Mestne knjižnice Ljubljana in na njihovi spletni strani. Projekt Mesto bere se bo zaključil na prireditvi s podelitvijo priznanj in nagrad junija 2015 na

500 bralcev sodeluje v projektu Mesto bere

Stritarjevi ulici v Ljubljani. Na zaključni prireditvi bo izžrebana tudi glavna nagrada, vikend paket za dve osebi v Bohinj Park EKO Hotelu.

Seznam 60 priporočenih knjig je izbor zelo intimnih zgodb posameznikov in zgodb z družbeno prelomnimi dogodki, ki so zaznamovali evropski prostor in se skozi literaturo zapisali v spomin posameznih narodov. Objavljen je v vseh knjižnicah in na spletni strani Mestne knjižnice. Po mnenju bralcev sta izredno napeti knjigi z naslovom Stric Petros in Goldbachova domneva Apostolosa K. Doxiadesa. Prav tako po oceni bralcev pa je žanrski roman Mesto kozarcev »še ena izvrstna kriminalno detektivska zgodba.«

Več informacij o projektu lahko dobite na naslovu mesto.bere@mkjl.si in na spletni strani Mestne knjižnice Ljubljana.

LJUBLJANA JE PRVI IN EDINI ZELENI SVETILNIK V OSREDNJEM IN JV DELU EVROPE.

Postanite ambasadorji Zelene prestolnice Evrope 2016 tudi vi

Ljubljana je junija 2014 v Kopenhagenu prejela laskavi naziv Zelena prestolnica Evrope 2016, saj smo po mnenju strokovne komisije v najkrajšem času naredili največ sprememb za trajnostni razvoj mesta in uspešno združujemo dvoje: ohranjamo zeleno identiteto mesta, ob tem pa aktivno spreminjamo področja, ki še nedolgo nazaj niso bila zelena.

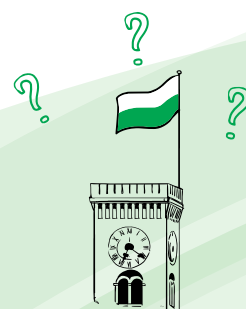
Ker želimo, da smo vsi skupaj ambasadorji zelenega, smo za vas, drage sodelavke in sodelavci velike mestne družine, pripravili informativni pregled dosežkov in ukrepov na 12 področjih zelenega delovanja.

S poznavanjem bistvenih dosežkov in ukrepov na posameznih področjih ter z védenjem, zakaj smo postali Zelena prestolnica Evrope in kakšen pomen ima ta za Ljubljano, bomo lahko uspešno širili idejo o skupnih prizadevanjih in uspehih doma in v tujini.

Prepričani smo, da bomo z ekipnim in dobro usklajenim delovanjem prišli do velikih uspehov že v letošnjem letu in jih nadgradili v letu 2016. Bodimo skupaj ponosni na vse dosežke našega zelenega mesta, h katerim ste že ali še boste pripomogli tudi sami.

ZAKAJ JE LJUBLJANA ZELENA PRESTOLNICA?

- Ker smo v Ljubljani trajnostni razvoj mesta z oblikovanjem **Vizije Ljubljana 2025** zasnovali že leta 2007.
- Ker smo po besedah Evropske komisije naredili **največ sprememb v pravo smer v najkrajšem časovnem obdobju**.
- Imamo **velik delež zelenih površin**.
- Varujemo in ohranjamo **zeleno identiteto mesta**.
- Uspešno uveljavljamo in spodbujamo **trajnostno mobilnost**.
- Vzpostavljamo obsežno **območje za pešce** (ekološka cona).
- Pripravljani smo **pomagati drugim mestom** (poplave na Balkanu).
- Smo na **prvem mestu po ločenem zbiranju odpadkov** v Evropi.

KAKŠEN POMEN IMA NAGRADA ZA LJUBLJANO?

- Umestili smo se na **evropski in svetovni zemljevid**.
- V letu 2014 nas je obiskalo **rekordno število turistov** (več kot milijon nočitev).
- Uvrstili smo se med **100 TOP trajnostnih destinacij** na svetu.
- Postali smo **pomemben sogovornik v evropskem prostoru**.
- Krepimo **znamko mesta, ugled in vrednost**.

ZELENA URBANA OBMOČJA

DOSEŽKI

- Imamo **542 m² javnih zelenih površin** na prebivalca.
- V mestu smo uredili več kot **80 ha novih zelenih površin**.
- Degradirane urbane površine smo spremenili v **urejene zelene površine**.
- Uredili smo **novе rekreativne površine** na prostem (tudi z napravami za fitnes).

UKREPA

- Degradirana območja bomo še naprej spreminjali v urejene **zelene površine**.
- Nadaljevali bomo z vzpostavljanjem povezave med **mestnimi zelenimi površinami in krajinskim parkom Barje**.

PODNEBNE SPREMEMBE

DOSEŽKI

- 73 % stanovanj v Ljubljani ogrevamo s sistemom daljinskega ogrevanja in distribucije zemeljskega plina.
- S posodobitvami in tehnološkimi novostmi nenehno zmanjšujemo priključno moč javne razsvetljave, ki znaša že manj kot 3 MW (leta 2000 več kot 9 MW).
- Skrbimo za stalno ozaveščanje javnosti s pomočjo spletnih strani in omrežij, publikacij, delavnic, akcij, dogodkov, mobilnega portala TE-TOL in drugih komunikacijskih orodij.

UKREP

- Do leta 2020 bomo emisije CO₂ zmanjšali za 30 %.

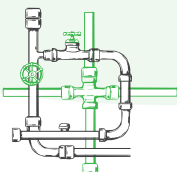
DOSEŽKI

- **Gozd** pokriva **46 %** celotne zelene površine.
- V Ljubljani smo popisali **161 vrst ptic**, od katerih na rdeči seznam ogroženih vrst.
- **20 % površine** v Ljubljani smo določili sta
- Imamo **štiri krajinske parke**.
- Pot spominov in tovarištva (34 km), ki obseva je z več kot **7.000 drevesi in številnimi spomeniki** **obežuje najdaljši mestni drevored**.

UKREP

- Še naprej bomo reševali prebivališča ogrožena zaradi izgube in rastlinskih vrst z rdečega seznama.

ODPADNA VODA

DOSEŽKI

- **Centralna čistilna naprava Ljubljana** je največja v Sloveniji, v povprečju z njo dnevno očistimo 80.000 m³ odpadne vode.
- Za odvajanje komunalne vode smo zgradili približno **830 km cevovodov**, za odvajanje padavinske vode pa 330 km.
- V Ljubljani smo v naseljih strnjenegega mestnega značaja na kanalizacijo priključili **več kot 93 % prebivalcev**.

UKREP

- Nadaljevali bomo s priključevanjem na kanalizacijo izven naselij strnjenegega mestnega značaja.

PITNA VODA

DOSEŽKI

- Pitna voda v Ljubljani je **povsem naravna** in nam je ni treba obdelati s tehnološkimi postopki.
- Pod ljubljanskimi ulicami se razteza **več kot 2.000 km vodovodnega in kanalizacijskega omrežja**. Cevi bi lahko položili od Ljubljane do Berlina in nazaj.
- V toplem obdobju leta si lahko natočimo vodo iz ljubljanskih **pitnikov**, pot do njih pa najdemo z mobilno aplikacijo Tap Water Ljubljana.
- V letu 2015 praznujemo **125. obletnico začetka obratovanja ljubljanskega vodovodnega sistema**.

UKREP

- Še bolj bomo zmanjšali vodne izgube.

UPRAVLJANJE Z ODPADKI

DOSEŽKI

- Usmerjeni smo k preprečevanju nastajanja odpadkov, zmanjševanju količin zavržene hrane in spodbujanju ponovne uporabe.
- Smo evropska prestolnica z **največjim deležem ločeno zbranih odpadkov** (61 % v 2014).
- Smo **prvo glavno mesto v EU z načrtom »ZeroWaste«** (načrt nič odpadkov). To pomeni, da si prizadevamo omejiti nastajanje odpadkov in da odpadke z recikliranjem ter predelavo uporabljamo kot vir materialnih dobrin.
- Po **sistemu od vrat do vrat** zbiramo štiri vrste odpadkov (embalažo, papir, bio in mešanice). Naš sistem je vzor drugim evropskim državam.

UKREP

- Z Regijskim centrom za ravnanje z odpadki, največjim kohezijskim in okoljskim projektorjem, bomo uredili problematiko ravnanja z odpadki za 700 tisoč državljanov (tretjina Slovenije). Dobili bomo najsodobnejši sistem predelave mešanih ter bioodpadkov v evropskem merilu.

LJUBLJANA ZELENA PRESTOLNICA

PROME

DOSEŽKI

- Leta 2012 smo za projekt preureditve dobili evropsko **nagrado za urbani javni prostor**.
- Z zaprtjem mestnega središča za vožnjo smo **površine za pešce** povečali za 10 %.
- Uvedli smo električna vozila **Kavalir**.
- Vzpostavili smo sistem izposoje koles v 3,5 letih že skoraj 2,5 milijona izposoj.
- Uvedli smo enotno mestno kartico **U**.
- Redno posodabljammo vozni park LP. Komisija Eurobarometer je 78 % vprašanih ocenilo, da je Ljubljana najbolj prijetno mesto v Evropi.
- Smo edino mesto, ki je **nagrado evropskega mesta leta 2011**.

UKREP

- Do leta 2020 bomo uravnotežili porabo javnega prevoza: 1/3 javni prevoz, 1/3 hoja in kolo, 1/3 avto.

DOSEŽKI

- Z zaprtjem mestnega središča za ves motorni promet smo **vrednosti hrupa zmanjšali za kar 6 dBA**.
- V Ljubljani smo visokim vrednostim hrupa zaradi prometa (nad 65 dBA) izpostavljeni precej manj (14 %) kot v povprečju ostali Evropejci (20 %).
- Število prebivalcev Ljubljane, ki so zaradi prometa obremenjeni z nočnim hrupom, je 14 %, v Evropi pa kar 30 %.

UKREP

- Aktivno bomo spodbujali razvoj elektromobilnosti.

KAKOVOST ZVOČNEGA OKOLJA

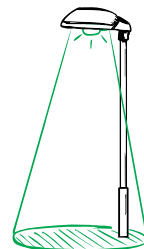
ENERGETSKA UČINKOVITOST

DOSEŽKI

- Z uvajanjem novih tehnologij razsvetljave smo zmanjšali emisije CO₂ za več kot 800 ton in **prihranili več kot 70.000 EUR letno**.
- Porabo energije za javno razsvetlavo vsako leto zmanjšamo za 10 do 13 %.
- 50 % električne energije, ki smo jo v zadnjih treh letih dobavili v veliki mestni družini, je bilo proizvedene iz obnovljivih virov energije. Naš cilj za naslednja tri leta je, da ta delež povečamo na 100 %.
- Žarnice menjavamo z **varčnimi in LED svetilkami** ter tako prihranimo celo do 90 % električne energije.

UKREP

- Kar 400 objektov v lasti MOL bomo do leta 2017 energetske prenovili.

OKOLJSKO RAVNANJE LOKALNE OBLASTI

DOSEŽKI

- Trikrat zapored smo prejeli priznanje **Planetu Zemlja najbolj prijazna občina** (2012, 2013, 2014).
- Smo prva institucija javne uprave v Sloveniji, ki je uvedla **okoljski sistem EMAS**.
- Varčujemo z vodo, energijo, papirjem in vedno več vozimo avtomobile na metan (84 % v mestni upravi) ter službena kolesa.

UKREP

- Še naprej bomo povečevali število zelenih delovnih mest.

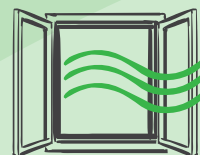
KAKOVOST ZRAKA

DOSEŽKI

- V Ljubljani spremljamo kakovost zraka že 45 let.
- Kakovost zraka merimo s **stalnimi avtomatskimi merilniki na treh merilnih mestih**. Na vseh v zadnjih letih beležimo trend upadanja dušikovega oksida (NO_x) in prašnih delcev (PM₁₀).
- Pereč problem onesnaženosti zraka z žveplovim dioksidom smo popolnoma odpravili.
- Ne presegamo dovoljenih vrednosti ozona in benzena.
- Po spremembi prometnega režima na delu Slovenske ceste smo **onesnaženost zraka zmanjšali za 58 %** (podatek meritev črnega ogljika).

UKREP

- Še bolj bomo zmanjšali vrednosti onesnažil v zraku.

EKOLOŠKE INOVACIJE

DOSEŽKI

- Za inovativen mobilni portal TE-TOL, ki prebivalcem omogoča ogled podatkov o izpustih v okolje, smo leta 2010 dobili **nagrado World Summit Award**.
- Za projekt Zagotavljanje varnosti in enakih možnosti v prometu za otroke in osebe z oviranostmi smo dobili **nagrado Eurocities 2013** v kategoriji Smart living.
- Nudimo storitev **Prevoz na klic za osebe z oviranostmi** in osebe z motnjami v duševnem razvoju.
- V parku Tivoli smo uredili **deželo ptic Tičistan** s krmilnicami, gnezdilnicami in vegetacijo. Ptice imajo hrano in zavetje, obiskovalci pa jih krmijo tudi z roke.

UKREP

- Partnerstvo Šmartinka: celostno bomo regenerirali nekdanje industrijsko območje na 2.278.300 m² (največja tovrstna regeneracija v Ljubljani).

Dvigni glas proti zavrženi hrani

U NINA SANKOVIČ

Naključni zabojnik na ulici razkrije, da je med odpadki še vedno precej hrane – najpogosteje so to kruh, mlečni izdelki sadje in zelenjava. O problematiki zavržene hrane in o razlogih za to se v zadnjem času veliko govori, Snaga pa se je odločila, da je čas pogledati globlje ter se vprašati, ali je naš odnos do hrane kot osnovne dobrine (dovolj) spoštljiv in če ni, kaj bomo spremenili.

Z našo družbeno odgovorno pobudo Dvigni glas proti zavrženi hrani zato problematiziramo naš odnos do hrane v družbi izobilja ter pretirane potrošnje. Javnost na zavrženo hrano opozarjajo kante, ki so neme pričé vsakdajšnjih navad, vrednot in življenjskega sloga svojih uporabnikov. Odnos do hrane spreminjamo z urbanimi intervencijami, dejavnostmi za šolarje, predšolske otroke in obiskovalce naše igralnice v Minicityju, sodelovanjem z mediji, predvajanjem pesmi Kanta Blues na radijskih postajah itd.

Če v gostilni ne morete jesti vsega, kar ste naročili, prosite natakarja, naj vam hrano zavije za domov. Ni sramotno, če meso, špagete, kos sladice – kar koli pač, česar niste mogli jesti, odnesete s seboj. Je pa nedopustno z okoljskega in s finančnega vidika (konec koncev ste hrano plačali!), da hrana konča med odpadki.

Snagine kante so se decembra zbrale v središču Ljubljane in s transparenti opozorile na (napačen) odnos do hrane in nas pozvale k spremembam. (foto: arhiv Snage)

Za Lepšo Ljubljano

Tudi letos bodo med svetovnim dnevom voda in svetovnim dnevom Zemlje, torej med 22. marcem in 22. aprilom, v Ljubljani potekale številne spomladanske akcije čiščenja okolja, pri katerih bomo sodelovali tudi sodelavci in sodelavke Mestne občine Ljubljana ter javnih podjetij in zavodov, ki delujejo pod okriljem MOL. Vabimo vas, da se pridružite organiziranim akcijam čiščenja okolja, ali pa se pri zadevanjem Za Lepšo Ljubljano pridružite s svojo. Tako bomo vsi skupaj poskrbeli, da bo Ljubljana, zelena prestolnica Evrope 2016, po dolgi zimi čista in zelena zažarela v polnem pomladanskem sijaju!

Letošnji svetovni dan voda je namenjen vodi in trajnostnem razvoju. Na ta dan se po vsem svetu odvijajo različne ozaveščevalne aktivnosti, ki opozarjajo na pomen vode in njen vpliv na kakovost našega življenja ter izboljšujejo naš odnos do tega dragocenega vira. V kreativnem otroškem mestu Minicity v BTC-ju, kjer v eni izmed hišk domuje tudi voda, bo ta dan še posebno vodno obarvan. Otroci in vsi drugi obiskovalci se bomo veselili življenja ob vodnem plesu, s pomočjo eksperimentov se bomo učili o lastnostih in pomenu vode, domišljijo pa sprostili ob kreativnem ustvarjanju na temo vode. Obiskal nas bo tudi Cevko. Prijazno vabljeni!

Metanček vas zapelje

Okolju prijazno gorivo

Uporaba stisnjenega zemeljskega plina (metana) kot pogonskega goriva v Ljubljani narašča. Prvo javno polnilnico v Ljubljani je Energetika Ljubljana skupaj z LPP odprla konec leta 2011. V prvem letu smo beležili povprečno 26 polnjenj na dan, danes že okoli 50. Pri osebnih vozilih fizičnih oseb beležimo 66-odstotno rast glede na leto 2013. Mestna občina Ljubljana in javna podjetja imajo v uporabi že več kot 100 vozil na metan. Podatki so dokaz okoljske ozaveščenosti. Energetika Ljubljana letos načrtuje postavitev druge javne polnilnice v Ljubljani, in sicer na P+R Dolgi most.

Na metan vozi 36 avtobusov LPP.

┌ ZORAN KIBAROVSKI

Prispevek k večji kakovosti zraka

Z uvedbo nove tehnologije v prometu se uresničuje skupna vizija Mestne občine Ljubljana in Javnega holdinga Ljubljana z javnimi podjetji, ki so se zavezali k odgovornemu odnosu do okolja na vseh področjih, tudi pri uvajanju vozil na energent, ki je danes ekološko najbolj sprejemljiv in primeren. Okolju prijazna vozila pri svojem delu uporabljamo sodelavci javnih podjetij in mestne uprave. Število teh vozil iz leta v leto narašča.

Vozni park MOL in javnih podjetij danes:

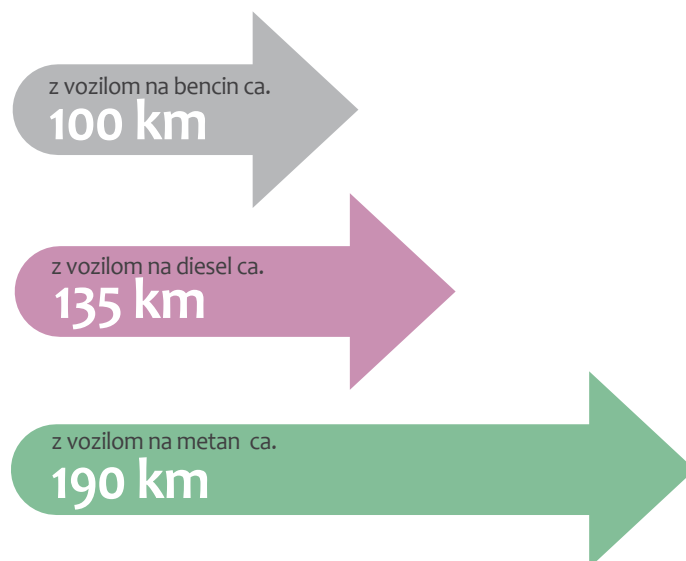
- MOL – 43 osebnih vozil,
- LPP – 36 avtobusov,
- Energetika Ljubljana – 21 osebnih vozil,
- Snaga – 6 tovornjakov,
- VOKA – 5 osebnih vozil,
- Žale – 1 tovornjak + 1 osebno vozilo.

Stisnjen zemeljski plin oz. metan je prava izbira

Stisnjen zemeljski plin (metan - mednarodna oznaka CNG – Compressed Natural Gas) nastane, ko zemeljski plin tehnološko obdelajo – odvzamejo ga iz plinovodnega omrežja, stisnejo na tlak od 250 do 300 bar in ga shranjujejo v zalogovnikih. Vozila na metan imajo predvsem naslednje prednosti: so ekološka, ker proizvedejo manj emisij, ne tvorijo trdih delcev in povzročajo manj hrupa. Stroški in poraba goriva so nižji, motor in katalizator imata daljšo življenjsko dobo. Metan je lažji od zraka in se ob morebitnem uhajanju hitro porazgubi. Zaradi naštetih prednosti se vozila na metan uvrščajo med vozila z visokim varnostnim standardom.

Za enako vsoto denarja se z vozilom na metan lahko peljete precej dlje, skoraj enkrat dlje kot z vozilom na bencin.

Podatki za primer - gorivo v vrednosti 10 evrov:

Uporaba javne polnilnice

Uporabniki vozil na metan boste zadovoljni z uporabo javne polnilnice:

- deluje 24 ur na dan, 7 dni v tednu,
- ima preprost dostop za osebna in tovorna vozila ter za avtobuse,
- ima preprost in hiter proces polnjenja vozil na samopostrežni način,
- omogoča brezgotovinsko plačevanje s plačilnimi karticami (Visa, MasterCard, Maestro, BA, Karanta),
- ima 24-urni nadzor nad obratovanjem polnilnice.

Javna polnilnica se nahaja na Cesti Ljubljanske brigade 1, ob stavbi LPP/ Tehnični pregledi.

Za več razlogov, zakaj še je dobro uporabljati zemeljski plin za trajnostni promet, vas vabimo, da si ogledate spletno stran:
<http://www.zemeljski-plin.si/>

Zelena trava in pisan vrt

Z marcem se začne pomlad. Zemlja se prebuja iz zimskega počitka. S prvimi sončnimi dnevi pozornost hitro obrnemo na vrt, k rastlinam, ki začenjajo s svojo rastjo. Prišel je čas za dela na vrtu. Za ljubitelje vrtov je to prostor sprostitev in eleksir dobrega počutja.

RENATA CIMPERMAN
Foto: Renata Cimperman

Prvo spomladansko opravilo na trati je čiščenje trate. Treba jo je pregrabiti in s tem odstraniti odmrlo travo, mah, listje in druge vrtno ostanke, ki ne sodijo na travo. Pri tem uporabimo pahljačaste grablje. Tako prečesano trato pozorno pregledamo, če se na njej ni razvila snežna plesen. Trato moramo tudi prezračiti, s tem povečamo kroženje zraka, ki prodre globlje v tla in omogoča boljšo rast korenin in bujnejšo rast trate. Če bomo trato redno kosili in dognojevali, ne bo prostora za bolezni, mah in plevele.

Toplo pomladno sonce zbudi iz zimskega spanja tudi številne čebulnice, ki smo jih zasadili jeseni, vrtnice, trajnice, plezalk, cvetoče grme, ki smo jih pred mrazom zaščitili z zastirkami, ki jih bomo v spomladanskem času odstranili.

Rastline pozorno obrezujemo

Pri obrezovanju vrtnic, plezalk, cvetočih grmov in drugih rastlin je treba dobro poznati zakonitosti obrezovanja. Pravilno obrezovanje ne bo izboljšalo le vizualnega učinka okrasnih rastlin, temveč je pomemben dejavnik za zdravje in živahnost rastlin. Prezgodnje obrezovanje lahko povzroči prezgodnje odpiranje brstov v toplejših dneh. Če sledi hladno obdobje, nam lahko brsti pozebejo. Prepozno obrezovanje lahko povzroči oslabeitev rastline, saj obrezujemo v času, ko se sokovi že pretakajo po steblih in so brsti močno napeti. Rez v tem času lahko povzroči tudi izgubo sokov.

Bolj natančno omenjam le nekaj najbolj pogostih rastlin, ki se pojavljajo na naših vrtovih.

Grmovnice, ki cvetijo spomladi, cvetijo na lanskim poganjkih. Obrežemo jih takoj po cvetenju. Najbolj pogoste grmovnice, ki sodijo v to

skupino, so forzicija, japonska kutina, dojcija, kerija, spomladi cvetoča medvejka, vajgelija, nepozebnik ...

Grmovnice, kot so poleti in jeseni cvetoče medvejke, petoprstnik, listopadne vrste češmina in drugi, pa cvetijo od sredine junija naprej in cvetijo na letošnjih poganjkih. Le te obrezujemo pozno pozimi ali zelo zgodaj pomladi.

Plezalke ali vzpenjavke cvetijo na enoletnih ali dvoletnih poganjkih. Pomladi cvetoče obrezujemo takoj po cvetenju, tako jim damo dovolj časa, da oblikujejo nove, močne poganjke in lepo cvetijo.

Spomladansko obrezovanje vrtnic je osredotočeno na odstranjevanje mrtvega lesa, pozebljih poganjkov, oslabelega lesa, kjer prizemljejo glivične bolezni, šibkih in tankih poganjkov. Vrtnicam skrajšamo zdrava stebila tako, da na njih ostane od 3 do 5 popkov.

Vrtnice pred zimo osipamo z zemljo ali s preperelim hlevskim gnojem, da zaščitimo cepilno mesto, poganjke delno pristrizemo in prekrijemo s smrečjem. Zelo pomembno je, da spomladi, preden očesa odženejo, to zemljo ali hlevski gnoj pravočasno odstranimo, da takrat občutljivih oces ne poškodujemo.

Za obrezovanje uporabljamo vedno ostre škarje, s katerimi krajšamo veje in poganjke, zarezemo rahlo poševno, da preprečimo zastajanje vode na površini reza in s tem morebitne okužbe in gnitje.

Pomlad je čas, ko v vrtu zažarijo barve in nas po dolgi zimi ter bolj ali manj brezbarvnega obdobja zbudijo iz zimskega spanja. Z nestrpnostjo pričakujemo prve znake življenja, da vidimo, če so rastline preživele zimo. Posušeni in odmrli deli cvetov kar kličejo po tem, da jih odstranimo, sveži poganjki pa so iz dneva v dan večji. Cvetovi spomladanskih čebulnic se odpirajo v številnih barvah. ●

PLEČNIKOVA
cvetličarna

V kolikor ste v dilemi in se vam porajajo vprašanja, so vam v pomoč naši vrtnarji. Pokličete nas lahko na telefonsko številko: 01/420 17 40

Veseli dan na Snagi

V lanskem letu se je družbam Javni holding Ljubljana, Vodovod-Kanalizacija, Energetika Ljubljana, Žale ter Ljubljanska parkirišča in tržnice, ki že imajo osnovni certifikat Družini prijazno podjetje, pridružila še Snaga. Certifikat sodelavkam in sodelavcem Snage prinaša možnost koriščenja različnih ukrepov.

U TINA BERČIČ

Z namenom lažjega usklajevanja poklicnega in družinskega življenja so se v Snagi odločili za pridobitev osnovnega certifikata Družini prijaznega podjetja, v okviru katerega bodo izvajali različne ukrepe, ki so namenjeni predvsem sodelavcem, njihovim otrokom in svojem.

Vsakega novorojenca sodelavcev bodo obdarili, otroški časovni bonus pa bo poskrbel za lažji odhod v vrtec oziroma šolo. V izrednih primerih je med delovnim časom starša na delovnem mestu največ do ene ure lahko prisoten tudi njegov otrok, v kolikor pa otrokov izobraževalni program zahteva obvezno prakso, bo podjetje skušalo le-to zagotoviti. Za sodelavce, njihove otroke in svojce bo podjetje vsako leto organiziralo dan odprtih vrat - Veseli dan na Snagi. V okviru dogodka bodo potekale delavnice, animacije, privlačne predstavitve dejavnosti podjetja in ogled delovnih vozil. Družba bo v okviru korporativnega prostovoljstva sodelavce spodbujala, da se udeležijo prostovoljnih dejavnosti tudi zunaj podjetja. V okviru ukrepa za varovanje zdravja bodo na

Snagi izvajali aktivnosti za ohranjanje zdravja in preprečevanje poškodb na delovnem mestu. Sodelavce bodo ozaveščali o zdravstvenem stanju, izvajali meritve krvnega tlaka, sladkorja v krvi in holesterola ter organizirali pohode. Zaradi izrednih družinskih razlogov (spremstvo otroka v bolnišnici, za katerega se ne da dobiti plačane odsotnosti, uvajanje staršev v dom za ostarele, nega staršev ali partnerja) bodo lahko sodelavci koristili dodatne dneve odsotnosti z in brez nadomestila plače.

Nemoteno izvajanje ukrepov

V sklopu certifikata so v lanskem letu na Javnem holdingu Ljubljana, Ljubljanskih parkiriščih in tržnicah, JP Vodovod-Kanalizacija in Žalah za vodstvo družb izvedli izobraževanja na področju usklajevanja dela in družine. V okviru izobraževanja za posamezna podjetja je predavateljica predstavila družini prijazne politike in možnosti usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja, predavanju pa je sledila razprava. V certifikat vključena podjetja so se lani decembra, v okviru Tedna usklajevanja zasebnega in poklicnega življenja, vključila v projekt Dan Delo Družina 2014, ki je v Sloveniji potekal prvič. ●

Novosti za uporabnike

Uporabniki storitev Energetike Ljubljana, Snage in JP Vodovod-Kanalizacija po novem lahko izbirajo način prejemanja računa. Poleg prejema računa po klasični pošti lahko izberejo tudi e-račun, ki ga na elektronski naslov prejmejo hkrati v pdf in xml datoteki. Če njihova banka podpira uvoz e-računa prejetega na e-pošto v spletno banko, lahko xml datoteko uvozijo v svoj predal.

Prejem e-računa je možen po predhodni oddaji vloge, ki jo odjemalci Energetike Ljubljana najdejo na spletni strani www.energetika-lj.si. Vlogo lahko oddajo po elektronski pošti na naslov info@energetika-lj.si, po klasični pošti ali pa jo dostavijo v sprejemno pisarno, oboje na naslov Verovškova 62, Ljubljana. Za Snago lahko vlogo, ki je objavljena na spletnih straneh www.snaga.si in www.mojiodpadki.si v rubriki Naročanje in obrazci oziroma Naročila, pošljejo na naslov info@snaga.si ali po klasični pošti na naslov Snaga, Povšetova 6, Ljubljana. Vlogo lahko uporabniki oddajo tudi osebno na tem naslovu. Tudi uporabniki storitev JP Vodovod-Kanalizacija lahko vlogo oddajo preko voka@vo-ka.si naslova ali po klasični pošti na naslov sedeža družbe: Vodovodna cesta 90, ali pa vlogo osebno oddajo.

Energetika Ljubljana odslej svojim odjemalcem poleg e-računa omogoča tudi združen račun, to je plačevanje vseh storitev na enem računu. Prednost združenega računa je v manjšanju stroškov, vezanih na plačevanje položnic, na račun provizije tistim gospodinjstvom, ki položnic ne plačujejo na skupni blagajni, kot tudi v olajšanju vodenja stroškov v posameznem gospodinjstvu.

Že kot otrok sem vedela, da bo to moj poklic!

Polona Lesjak že skoraj 15 let opravlja delo inšpektorice na Inšpektoratu MOL. V tem času je spremljala velike spremembe v njenem delovnem okolju ter nalogah, pri tem pa poskuša ostati zvesta sama sebi. Polona Lesjak je tista sodelavka Mestne uprave, ki z lahkoto združuje na videz nezdržljivi duši inšpektorice in umetnice. In oboje počne z vsem srcem!

U · NINA ŠIBIČ

● Na Inšpektoratu MOL imate najdaljši delovni staž. Kakšne so vaše naloge in kako ste začeli svojo karierno pot?

Že v osnovni šoli sem vedela, da bom inšpektorica. Malce sem sicer nihala med poklicem oblikovalca in inšpektorja, potem pa se mi je posvetilo. Po končani fakulteti sem se zaposlila tu kot inšpektor pripravnik, zdaj pa v svojem poklicu vztrajam že skoraj 15 let. Dolgčas mi ni, saj se včasih v enem dnevu zgodi toliko različnih situacij, dogodkov in spoznanj, da mi ni treba prebrati nobene kriminalke.

Med moje delovne naloge trenutno spadajo inšpekcijski nadzori nad občinskimi odloki s področij odpadkov, voda, rabe javnih površin, taksi služb, oglaševanja v mestu, cest, ...

● Kako so se vaše zadolžitve in hkrati položaj Inšpektorata spreminjali skozi leta?

Inšpektorat se je v tem obdobju zelo spremenil. Prvih 7 let sem delala izključno v moškem kolektivu, zdaj pa bo kmalu obratno. Tudi iz vidika dela je zdaj precej drugače - včasih je bilo ogromno prenašanja izkušenj in situacij iz okolja ter ročnega dela, zdaj pa je mlajša generacija s seboj prinesla novo informatizacijo, hitro spreminjajoča se zakonoda-

Polona Lesjak osebno: "Ponosna sem nase, da nisem zanemarila svojega umetniškega talenta in da ne menjam značaja. Ponosna sem na to, da sem zaključila znanstveni magisterij v tujem jeziku ter da sem okoljsko problematiko zagovarjala tudi pred tujo komisijo iz tega področja!"

ja pa tudi več kompleksnega razmišljanja in prilagajanja na nove programe.

● Kateri so glavni izzivi pri vašem delu?

Moj poklic mi omogoča, da lahko hitreje dosežem odpravo številnih posrednih in neposrednih vplivov, ki škodujejo naravi in ljudem. Če pogledam nazaj, koliko odlagalšč smo več let skupaj obravnavali dan za dnem; vztrajali pri delu, ki ni nikoli dokončano in videno. No, po 15 letih dela so rezultati vendarle vidni. Na tem področju je tudi veliko izboljšav. To je pot počasnih, a vztrajnih korakov!

Moram pa reči, da mi prav poseben izziv predstavljajo tiste skupine ljudi, ki si izmišljujejo vse mogoče, samo da bi se izognili svoji odgovornosti do okolja, v katerem živijo!

● Pri vašem delu se soočate z različnimi situacijami, tako negativnimi, kot pozitivnimi, kaj vam je najbolj ostalo v spominu?

V vseh teh letih je bilo res tudi veliko stresnih situacij. Iz vidika varovanja delovnega okolja in stroke so bili v preteklosti za mene kot inšpektorico zelo slabi časi, ker je bil oddelek povezan še z redarsko službo, v pisarnah se je kadilo in takrat smo morali opravljati tudi delo iz tujega delokroga. V tistem času smo bili na terenu izpostavljeni tudi grožnjam z orožjem in podobno, zato sem se večkrat vprašala, zakaj sploh še vztrajam v tem poklicu.

Leta 2007 se je Inšpektorat ločil od redarstva in se počasi na novo formiral, tako da zdaj rešujemo izključno probleme, ki zadevajo naša delovna področja. Določeni problemi so se s tem rešili, delo je bolj učinkovito, seveda pa je čas prinesel tudi nove vrste manipulacij, nestrpnosti, bolj konfliktno stranke ipd.

Polona Lesjak svoj umetniški talent preliva tudi v čudovit nakit! (foto: osebni arhiv)

Strast do alpinizma

Peter Zarnik, ki je že devet let voznik mestnega avtobusa, je mirujoč vulkan, ki na površju seva umirjenost in sproščenost, pod površjem pa gori za pustolovščine. Ne mine leto, da ga ogenj ne bi gnal v daljne dežele na najvišje vrhove. Ne mine dan, da si ne bi želel osvojiti in preseči meja, ki so jih osvojila tudi znana alpinistična imena.

Peter Zarnik se zahvaljuje direktorju Petru Horvatu in podjetju LPP za vso izkazano podporo. (foto: osebni arhiv)

U TAMARA DEU OŠLAK

● Kakšne so zanimivosti pri delu voznika, za kaj vam je to delo v veselje?

Rad imam čarobne trenutke. Spominjam se deklice, ki je v skupini stotih osnovnošolcev vstopila na moj avtobus, me prijazno pogledala in veselo rekla: »Dobro jutro, gospod šofer!«

Občudujem pa potnike z oviranostmi. Večkrat vidim potnika, ki je slep. Z linijo številka 5 se zapelje do končnega postajališča v Podutiku, nato nadaljuje peš na Toško čelo. To je starejši gospod, a mu potovanje z LPP ter vzpon na Toško čelo ne predstavljata nobenega problema.

Najbolj pestro pa je med poletnimi počitnicami in na silvestrovo, ko je na avtobusih tudi veliko popotnikov iz vsega sveta. Zelo

rad se pogovorim z njimi in izvem tudi kaj zelo zanimivega.

Na gori naberem energijo, tam popolnoma izklopim in vedno začutim kaj novega, nekaj kar me žene v nove pustolovščine. To notranjo željo po hribih sem imel in jo razumel že kot majhen fant. V alpinistični šoli sem jo le še utrdil.

● Katera od odprav se vam je najbolj vtisnila v spomin?

Velik izziv je bil vzpon na goro Mt. Whitney (Severna Amerika). Na višini 3000 m smo ponoči hodili mimo medvedov in zaznali v temi tu in tam svetleče oči ter globoko godrnjanje. Od strahu so se nam tresle hlače, a preživeli smo. Pomembno je to, da sem se naučil, da je potrebno ceniti življenje in svoje lastne izkušnje.

● Zakaj ste tokrat izbrali za potovanje Novo Zelandijo?

O Novi Zelandiji, deželi »belega oblaka« sem prebral veliko zanimivega. V Evropi je trkala zima na vrata, na drugem koncu sveta pa se je začela pomlad. V tem času je Nova Zelandija najlepša, tam vidiš velike površine zelenih pašnikov in drevesnih nasadov, vse v dolinah cveti, nad tisoč metri pa so hribovi v tem času še zasneženi. Odločil sem se, da začnem raziskovati to deželo od severa proti jugu, to pa zaradi tega, ker je na severnem otočju v tem času topleje kot na južnem. Vseeno sem se velikokrat na svojih poteh moral spopadati s snežnimi meteži, a spomini na Novo Zelandijo so lepi.

DOBIMO SE NA TRŽNICI

Tudi letos bo na centralni tržnici v Ljubljani obilo prireditev, ki so jih Ljubljanci in obiskovalci že vzeli za svoje. Tudi številni turisti, ki obiskujejo našo prestolnico, so nad njimi prijetno presenečeni.

	marec	april	maj	junij	julij	avgust	september	oktober
Odprta kuhna	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Prodajno-razstavní sejem domače in umetnostne obrti	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Podeželje v mestu z odlično domačo hrano	✓	✓	✓				✓	
Pivo&burger		✓		✓				✓
Italijanske dobrote	✓						✓	

Dogaja se ...

Nekdanja stanovalka Ljubljanskega gradu Ljuba Valič na otvoritvi razstave *Mama, a bomo graščaki?* (foto: Domen Pal)

Spomini

na grajsko življenje so spet oživel

»A me najdeš na tisti fotografiji?«, je bilo vprašanje, ki so ga na otvoritvi razstave z naslovom **Mama, a bomo graščaki?** nekdanjimi stanovalci gradu zastavljali svojim bližnjim. Spomini na tisti del zgodovine Ljubljanskega gradu, ko so tu še bivali stanovalci, so tokrat oživel na razstavi v Peterokotnem stolpu.

Ljubljanski grad je v prvi polovici 20. stoletja med drugim služil tudi kot dom številnim osebam, ki so se v Ljubljani spoprijemale s sta-

novanjsko stisko. Mestne oblasti so to problematiko reševale tako, da so Grad delno preuredile v stanovanjski objekt; tako je postal bivališče tistim, ki drugje stanovanj niso dobili ali pa si jih preprosto niso mogli privoščiti. Obdobje t. i. »Grajske republike« je z vmesnimi prekinitvami med prvo in drugo svetovno vojno trajalo od začetka 20. stoletja pa vse do leta 1964, ko se je iz gradu izselilo še zadnjih 219 stanovalcev.

Spoznajte delček te zanimive zgodovine tudi vi; vabljeni k ogledu razstave vse do 5. aprila 2015, vsak dan med 10. in 18. uro. Vstop je prost.

JRR

26. in 27. marec / **Filmski festival ZOOM.9** / Vsako leto išče mlade ustvarjalce, ki raziskujejo svet skozi filmsko kame-ro. / Pionirski dom

od **aprila naprej** (srede in četrтки) / **Testi hoje**, s katerimi lahko preverite svojo telesno pripravljenost. / **Zdravstveni dom Ljubljana** Podrobnejši najdete na www.zd-lj.si.

od **20. do 22. marca** / **Vikend doživetij** / šest najodmevnejših prireditev prejšnje in te sezone / **Slovensko mladinsko gledališče**

30. maj v Križankah / **2. Festival zdravja** / Brezplačne preventivne meritve in strokovna svetovanja, delavnice za otroke, gibalne aktivnosti, kotiček z zdravo prehrano, izdelki za ohranjanje zdravja in izboljšanje počutja. / **Lekarna Ljubljana**

23. april/ Bodi pisatelj / Za osnovnošolske literarne ustvarjalce / **Pionirski dom**

Živalski vrt med prvomajskimi počitnicami načrtuje ponovno odprtje zgornjega dela živalskega vrta s prenovljenimi ogradami in novo letalnico za ujede.

24. maj / Tradicionalna športno rekreativno prireditev Plata – z nogometom proti diskriminaciji / Četrtni mladinski center Zalag **JZ Mladi zmaji**

... in še veliko drugega.

NATIONAL GEOGRAPHIC
POTUJOČA RAZSTAVA 2011
24. mednarodni priznanje
NAGRADA GOOGLE za znanost in tehnologijo

1001 IZUM

2. april – 2. julij | Gospodarsko razstavišče

INTERAKTIVNA RAZSTAVA ZA VSE GENERACIJE O PRELOMNIH VPLIVIH NA RAZVOJ ZNANOSTI IN TEHNOLOGIJE

www.1001izum.si

Potujoča razstava za vse generacije **1001 izum** je vodilna, mednarodno priznana razstava o odkritjih zlate dobe islamske civilizacije in njenih prelomnih vplivih na področja znanosti, tehnologije in kulture. Je pravo interaktivno doživetje, ki z več kot 60 interaktivnimi eksponati, z vrhunsko paleto modelov, simulacij, različnih iger, produkcij, izdelkov in verodostojnih virov prikazuje znanstveno in kulturno dediščino islamske civilizacije od 7. do 16. stoletja.

Razstava nam strokovno in verodostojno približa pomembno, a sodobnemu človeku odmaknjeno, predvsem pa zastrto dediščino navdihujočih mož in žena različnih veroizpovedi in kultur iz civilizacije, ki se je razprostirala od Španije do Kitajske, ter predstavlja prelomna odkritja, ki so pustila neizbrisen pečat našemu današnjemu svetu.

Gospodarsko razstavišče sodelavcem velike mestne družine ter njihovim družinskim članom ponuja popuste za ogled razstave!

Od 2. aprila do 2. julija 2015 vabljeni na Gospodarsko razstavišče! Podrobnosti o razstavi: www.1001izum.si

ML

V skupni uvrstitvi so sodelavci JP Vodovod-Kanalizacija dosegli odlično 1. mesto.

Zimska pravljica

DARJA PUNGERČAR IN
TINA BERČIČ

Foto: Niko Kolarev, Miha Planinšek

Športni navdušenci JP Vodovod-Kanalizacija ter JP Ljubljanska parkirišča in tržnice so na XIII. Zimski komunalniadi dosegli odlične rezultate – na stopničkah so stali tako v posamičnih disciplinah, kot tudi v skupni uvrstitvi – sodelavci JP Vodovod-Kanalizacija so osvojili zlato!

Sobotno jutro, 7. februarja 2015, na Rogli je bilo čarobno. Sončno vreme, športno navdušenje tekmovalk in tekmovalcev ter njihovih navijačev iz 20 slovenskih komunalnih podjetij, je obetalo prekrasen dan. Udeleženci so tekmovali v različnih starostnih skupinah in različnih športnih disciplinah. Pomerili so se v veleslalomu, deskanju na snegu, teku na smučeh in sankanju.

Sodelavci Ljubljanskih parkirišč in tržnice so se najbolje odrezali v deskanju, kjer so na stopničkah stali kar dvakrat – na 2. in 3. mestu. Odlično so tekmovali tudi sodelavci Vodovoda-Kanalizacije, ki so v vseh disciplinah posegali po najvišjih odličjih, na koncu pa so osvojili tudi zmago v skupni razvrstitvi.

JP LPT

- **srebro:** Marjan Svetek (deskanje)
- **bron:** Bor Rudel (deskanje)

JP VO-KA

- **zlato:** Andrej Kalčič (tek na smučeh)
- **srebro:** Polona Škerbec (veleslalom), Matjaž Rozman (veleslalom), Matjaž Mlakar (veleslalom), Jana Slabe (tek na smučeh)
- **bron:** Uroš Peklaj (veleslalom), Olga Bavčar in Božo Ožegović (sankanje mešani pari)

Skupna uvrstitev - 1. mesto

**ČE SMO
NA ULICI,
ŠE NE POMENI,
DA SMO LAČNE.**

snaga
02000990

snaga
02000990

**ZATO BOMO GLASNO OPOZARJALE
NA ZAVRŽENO HRANO.**

www.snaga.si/zavrzena-hrana